KLIIMAMINISTEERIUM

Eesti kliimaeesmärgid ja kliimaseaduse koostamine

Mart Kiis
Kliimaministeerium
Kliimaosakond

Ülevaade

- Eesti kliimaeesmärgid ja põllumajanduse roll
- Kliimaseaduse koostamise üldised suunised
- Ootused kestliku toidusüsteemi töörühmale

Rahvusvahelised ja Euroopa Liidu eesmärgid

- Pariisi kliimakokkulepe
- Euroopa roheline kokkulepe
- Euroopa kliimamäärus
- EL kliimamuutustega kohanemise strateegia

Eesti kliimaeesmärgid

2030

Kliimapaketi „Eesmärk 55“
JJM eesmärk: -24%

Kliimapaketi „Eesmärk 55“
LULUCF eesmärk: -0,43 mln t (võrreldes 2016-2018 keskmisega)

Eesti 2035 tegevuskava: 8 mln tonni CO2 ekv

2040

Uued EL 2040 eesmärgid:
arutelusid alustatakse 2024

2050

Kliimapoliitika põhialused aastani 2050 ja Eesti 2035:
kliimaneutraalsus ehk kasvuhoonegaaside heide ja sidumine on tasakaalus

Jõupingutuste jagamise määrus

Fotod: pixabay.com

- Riigil on kohustuslikud kasvuhoonegaaside heite piiramise eesmärgid aastateks 2021-2030:
  - Riik saab sektorite üleselt valida parimad meetmed ja praktikad heite vähendamiseks
  - **Eesti 2030. aasta eesmärk: -24% vähendamist vrdl 2005. aasta tasemega**

Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) määrus

Fotod: pixabay.com

- Aastane süsinikuvaru muutus elus ja surnud biomassis ning mullas (mineraal- ja turvasmullad)
  - Heite vähendamine ja sidumise suurendamine 2030. aastaks 434 kt võrra

Kliimaseadus sätestab:

- kliimapoliitika eesmärgid vähemalt kümnendi täpsusega;
- põhimõtted kliimapoliitika kujundamiseks;
- eesmärkide täitmise vastutuse jaotuse;
- kliimapoliitika rahastamise ja riigieelarve kujundamise kooskõla;
- püsiva seiremehhanismi eesmärkide täitmise üle;
- aruandluse ning selleks vajalike andmete kättesaadavuse korra;
- aluse sotsiaalmajanduslike mõjude hindamiseks.

Kliimaseaduse koostamise ajakava

Aeg	Tegevus
september–oktoober 2023	VTK avalik konsultatsioon
oktoober–november 2023	VTK avaliku konsultatsiooni tulemuste alusel eelnõu koostamise ajakava ja protsessi ajakohastamine
november 2023–aprill 2024	Eelnõu koostamise konsultatsioonid valdkondlikes töörühmades, Kliimanõukogus ja juhtrühmas
veebruar 2024	Arvamusrännaku läbiviimine üle Eesti
märts 2024	Ministri maakondlikud visiidid
aprill 2024	Seaduseelnõu koostamine ja kooskõlastamine
juuni 2024	Seaduseelnõu Vabariigi Valitsusele esitamine
september 2024	Menetlus Riigikogus
jaanuar 2025	Eeldatav jõustumine

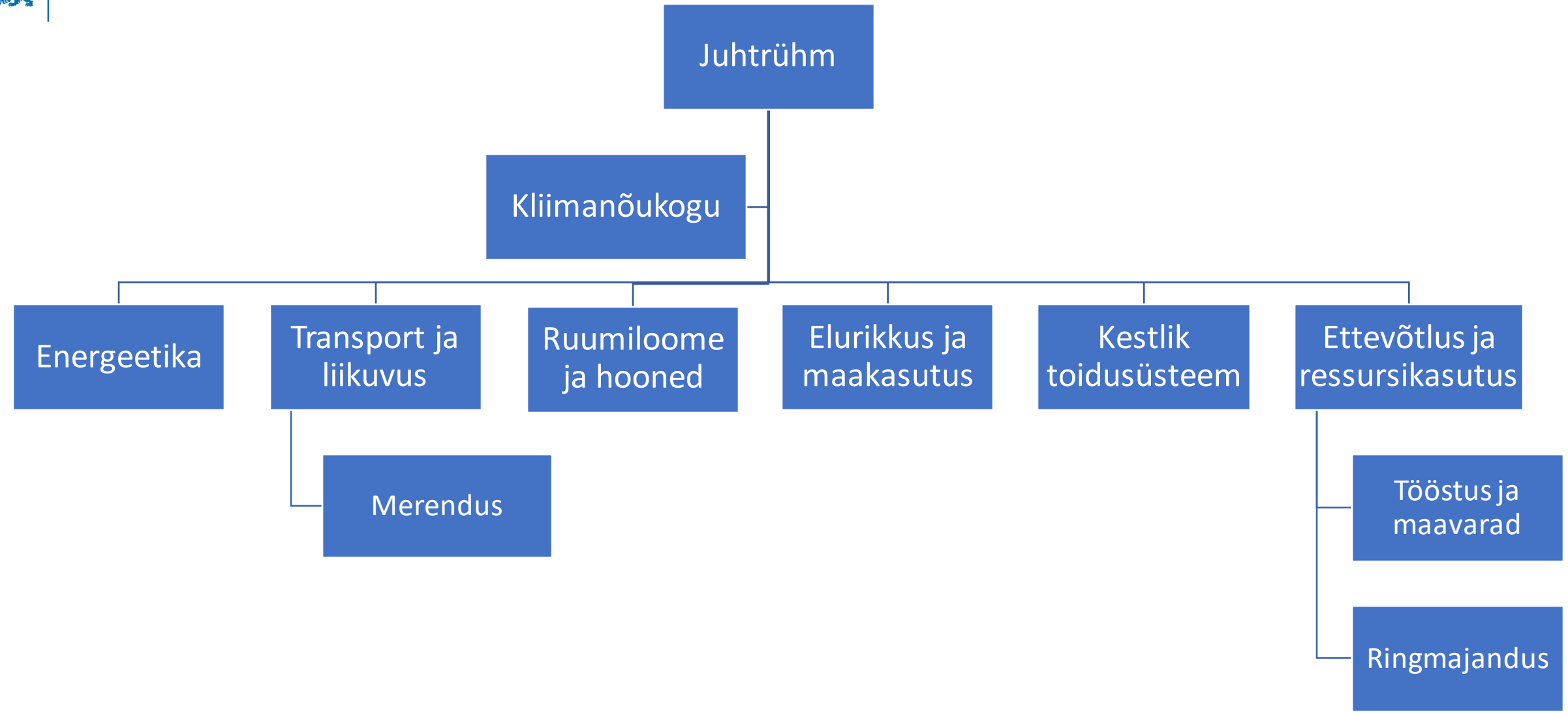
Juhtrühm
Kliimanõukogu
Energeetika
Transport ja liikuvus
Merendus
Ruumiloome ja hooned
Elurikkus ja maakasutus
Kestlik toidusüsteem
Ettevõtlus ja ressursikasutus
Tööstus ja maavarad
Ringmajandus

Osapoolte rollid

Töörühmad

- Ettepanekute esitamine seaduseelnõu koostamiseks ja rakendamiseks

Kliimanõukogu

- Ettepanekute hindamine olulistes otsustus-kohtades

Juhtrühm

- Kliimaseaduse koostamise juhtimine ja valitsusele esitamiseks ette valmistamine

Kliimaseaduse koostamise üldised põhimõtted:

- Oleme teaduspõhised.
- Lähtume riiklikest KHG inventuuridest ja prognoosidest.
- Kõik sektorid panustavad.
- Edendame õiglast üleminekut enim mõjutatud sektorites ja piirkondades.
- Võtame arvesse Eesti õiglast panust globaalselt ja ajalooliselt.
- Edendame põlvkondade vahelist õiglust.

Kliimaseaduse koostamise üldised põhimõtted:

- Eelistame lahendusi, mis on kulutõhusad ja toetavad ühtaegu nii KHG heite vähendamist, kliimamuutustega kohanemise võimekuse tõstmist kui ka elurikkuse hoidmist.
- Otsime uusi majanduse konkurentsivõime tõstmise võimalusi.
- Me ei kahjusta Eesti energia- ja toiduvarustuskindlust ning kaitsevõimet.

Kohtumiste oodatavad väljundid:

- kliimaseaduses sätestatavad põhimõtted ja tegevussuunad;
- sektori potentsiaal KHG heidet vähendada;
- võimalused sektori konkurentsivõime tõstmiseks;
- vajadused sektori potentsiaali ja võimaluste elluviimiseks;
- sektori KHG heite vähendamise eesmärgid.

KLIIMAMINISTEERIUM